

LZI.1.1.1.09.2019

SPRAWOZDANIE

z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Zabłudów za 2018 rok

Uchwałą Nr XVI/140/2016 Rady Miejskiej w Zabłudowie z dnia 31 maja 2016 roku został uchwalony Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Zabłudów na lata 2016 – 2020.

Założeniem Programu jest udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą, oddziaływanie na sprawców przemocy, a także podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie w oparciu o cele szczegółowe:

- Podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie;
- Zwiększenie dostępności i efektywności działań profilaktycznych dotyczących różnych grup społecznych;
- Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji biorących udział w zadaniach profilaktycznych dotyczących zjawiska przemocy;
- Zapewnienie kompleksowej pomocy rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy;
- Integracja środowisk i działań na rzecz ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie.

W ramach realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar na terenie gminy został powołany przez Burmistrza Zabłudowa Lokalny Zespół Interdyscyplinarny.

Lokalny Zespół Interdyscyplinarny Gminy Zabłudów tworzą następujące podmioty:

- 1) Ośrodek Pomocy Społecznej w Zabłudowie,
- 2) Komisariat Policji w Zabłudowie,
- 3) Stowarzyszenie socjoterapeutyczne „Panorama”.
- 4) Publiczna Szkoła Podstawowa Dobrzyniówce, Rafałówce i Białostoczku
- 5) Zespół Szkolno-Przedszkolny w Zabłudowie,
- 6) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Zabłudów
- 7) Sąd Rejonowy w Białymstoku: II, III Zespół służby kuratorskiej,
- 8) NZOZ Kerit S.A. Jacek Sak oraz NZOZ Przychodnia Rodzinna U. Kuprianowicz
- 9) Publiczne Gimnazjum w Zabłudowie
- 10) Parafia pw Św. Ap. Piotra i Pawła oraz Parafia pw. Zaśnięcia NMP w Zabłudowie
- 11) Mobilny Punkt Wsparcia

Działania Zespołu zmierzają do udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy i ich najbliższemu otoczeniu, podniesieniu świadomości społecznej i uwrażliwieniu na zjawisko przemocy, zwiększenia dostępności i efektywności oddziaływań profilaktycznych, zwiększenia kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji biorących udział w procesie

pomocowym poprzez kreowanie lokalnej polityki wobec problemu i wypracowania stosownych procedur oraz standardów.

Lokalny Zespół Interdyscyplinarny spotyka się w miarę potrzeb, jednak nie rzadziej, niż raz na trzy miesiące, posiedzenie Zespołu zwołuje Kierownik MOPS w Zabłudowie, gdyż od ponad 3 lat po rezygnacji ówczesnego przewodniczącego, członkowie Zespołu nie wybrali jego następcy. Spotkania Zespołu są bazą tworzenia systemowych działań oraz wypracowania wspólnych decyzji dotyczących indywidualnych strategii pomocy osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy.

W wyniku braku Przewodniczącego, nieformalnie Kierownik MOPS w Zabłudowie powołuje spotkania Lokalnego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grupy robocze do rozstrzygnięcia czy zachodzi podejrzenie stosowania przemocy lub pozostawia sprawę do rozpoznania przez Zespół. Sytuacja takowa może doprowadzić do paraliżu realizacji ustawowych zapisów, gdyż nosi ona znamiona przekroczenia kompetencji przez kierownika jednostki będącej w strukturach gminy. Jednostką odpowiedzialną za przebieg i realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy jest jednostką samorządu terytorialnego (w trybie zadań własnych).

Tab. 1 Ilość osób i rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy w rodzinie za 2018 r.:

	Liczba osób	niepełnosprawni	Powyżej 60 roku życia
dzieci	52	1	0
kobiety	56	4	4
mężczyźni	28	7	9
Razem	136	12	13

Tab. 2 Liczba wszczętych procedur NK na terenie wybranych gmin sąsiadujących z Gminą Zabłudów

L p	Gmina	2016	2017	2018	Wskaźnik
1	Supraśl	51	54	49	303/1 NK
2	Wasilków	25	26	23	695/NK
3	Juchnowiec	42	49	53	299/1 NK
4	Michałowogródek	17 9	15 7	13 9	522/1 NK 592/1 NK
5.	Zabłudów	36	38	33	279/1 NK

Z powyższych danych wynika, iż w Gminie Zabłudów w przeliczeniu na 1 procedurę NK przypada 279 statystycznych mieszkańców z uwzględnionych gmin w powyższej tabeli. Jest to najwyższy wskaźnik zakładanych procedur NK w 2018 roku

Monitorowaniem realizacji Gminnego Programu oraz czuwaniem nad prawidłowym wykonywaniem zadań nie został powołany Koordynator Gminnego Programu ani Przewodniczący LZI

**I . REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE ZABŁUDÓW
za 2018 r.**

Cel ogólny: Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności pomocy dla rodzin, w których ten problem występuje.					
Cele szczegółowe	Zadania	Realizacja/Działania	Wskaźniki osiągnięcia celu	Realizatorzy/ Partnerzy	Termin realizacji
1. Podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie.	Upowszechnianie informacji na temat przemocy w rodzinie i podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie	- reportaże, artykuły w lokalnych mediach, - popularyzacja założeń tworzonego systemu przeciwdziałania przemocy oraz działań podejmowanych w ramach Programu.	- liczba i rodzaj mediów zaangażowanych w edukację publiczną (1) - liczba reportaży, artykułów (1)	Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Zabłudów, /	Cały okres trwania programu
2. Zwiększenie dostępności i efektywności działań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie adresowanych do różnych grup społecznych.	Przegląd oferty profilaktycznej, oraz promocja w środowisku lokalnym.	- przegląd placówek i podmiotów realizujących programy profilaktyczne,	- Rodzaj i liczba instytucji i organizacji realizujących ofertę profilaktyczną (7) - wykaz programów profilaktycznych rekomendowanych do realizacji w ramach systemu (2: program „Przyjaciele Zippięgo” Spójrz inaczej Trening zastępowania agresji Trenin umiejętności asertywnych Stop rezmocy Działania profilaktyczne Koncept	Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Zabłudów, / Świetlica socjoterapeutyczna (1) Szkoły (4) Mobilny Punkt Wsparcia (2)	4x 2017 2018 2019 2020
	Współpraca z realizatorami programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	- współudział w realizacji programów profilaktycznych, - prowadzenie punktu konsultacyjnego, - współudział w organizacji działań	liczba placówek realizujących programy profilaktyczne (7) - liczba programów skierowanych do poszczególnych grup odbiorców (6) - rodzaj odbiorców:	Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Zabłudów, / Świetlica socjoterapeut	Cały okres trwania programu

		informacyjnych	uczniowie (264) , rodzice (137) , nauczyciele (4) i łączna liczba - liczba punktów konsultacyjnych (2)	yczna, Szkoły (4) Mobilny Punkt Wsparcia (2)	
	Realizacja programów edukacyjnych adresowanych do dzieci i, młodzieży z zakresu: a) konstruktywnej komunikacji interpersonalnej, b) modyfikowania agresywnych zachowań, c) mediacji i umiejętności rozwiązywania konfliktów bez przemocy.	- prowadzenie zajęć wychowawczych oraz zajęć informacyjno-edukacyjnych, - wdrażanie programów innowacyjnych,	- liczba realizowanych programów, w tym wspieranych przez gminę (7) - liczba programów skierowanych do poszczególnych grup odbiorców (7) - liczba uczestników programów (876)	Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Zabłudów, / organizacje pozarządowe, Placówki oświatowe (4) MOAK Placówki służby zdrowia (2) Świetlica socjoterapeutyczna (1)	2x 2016 2019
	Realizacja programów profilaktycznych ukierunkowanych na rozwój umiejętności wychowawczych rodziców.	- współpraca przy realizacji programów psychoedukacyjnych adresowanych do rodziców, - współpraca przy realizacji warsztatów komunikacji interpersonalnej, - wspieranie poradnictwa rodzinnego, - prowadzenie warsztatów umiejętności wychowawczych dla rodziców	- liczba realizowanych programów, w tym wspieranych przez gminę (7) - liczba uczestników poszczególnych form oddziaływań (842)	GKRPA, PCPR, Świetlica Socjoterapeutyczna, (1) Szkoły Mobilny Punkt Wsparcia	2x 2016 2020
	Wczesne rozpoznawanie i reagowanie na sytuacje, w których istnieje podejrzenie występowania przemocy w	- wczesna identyfikacja przypadków krzywdzenia dzieci, - identyfikacja przypadków zagrożenia	- liczba osób przeszkolonych w zakresie rozpoznawania i reagowania na sytuacje przemocowe, w tym pracowników służby	MOPS, Policja (monitorowanie sytuacji) Szkoły, (4)	W razie potrzeby

	rodzynie bądź zagrożenie wystąpienia przemocy	przemocą w rodzinie, - postępowanie interwencyjne według procedur dla poszczególnych grup zawodowych,	zdrowia, pracowników oświaty i pomocy społecznej (9) bez służby zdrowia - liczba zgłoszonych przypadków, w tym liczba przypadków, w których zastosowano procedury (2)	Placówki służby zdrowia (2) Policja(1)	
3. Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników w służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	Szkolenia grup zawodowych realizujących zadania systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	- szkolenia osób przeprowadzających interwencję, - szkolenie specjalistów pracujących z osobami doświadczającymi przemocy oraz stosującymi przemoc w rodzinie, - szkolenie grup zawodowych pracujących z dzieckiem i rodziną, w tym przedstawicieli szkół, służby zdrowia - szkolenie zespołu interdyscyplinarnego, - udział w wizytach studyjnych,	- liczba uczestników szkoleń, w podziale na grupy zawodowe (39 osoby) - rodzaj szkoleń: Kurs „Terapia skoncentrowana na rozwiązaniach”, szkolenie „Spójrz inaczej program profilaktyczny rekomendowany przez PARPA”, konferencja „Wychowanie i profilaktyka”, kurs „Szkoła dla rodziców” , kurs „Szkoła mediacji”, cykl szkoleń KONCEPT z zakresu przeciwdziałania przemocy i liczba szkoleń (7)	Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Zabłudów, MOPS, Szkoly, GKRPA, Organizacje pozarządowe	Permanentnie W miarę zasobów finansowych i potrzeb
4. Zapewnienie kompleksowej pomocy rodzinom, w których występuje przemoc z uwzględnieniem potrzeb wszystkich członków rodzin.	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie pozostającym w środowisku zamieszkania.	- prowadzenie poradnictwa specjalistycznego, w tym psychologicznego, pedagogicznego, rodzinnego, prawnego i socjalnego, - podejmowanie interwencji kryzysowej, - podejmowanie procedury Niebieskiej Karty, - prowadzenie grup wsparcia.	- rodzaj i liczba udzielonych porad specjalistycznych (rodzinne - 118, socjalne - 136, rozmowy indywidualne z dzieckiem - 39) - liczba podjętych interwencji kryzysowych (0) - Liczba działań podjętych z użyciem procedury Niebieskich Kart (28) - Liczba zamkniętych procedur NK 30 prowadzonych grup wsparcia, oraz liczba uczestników (48)	MOPS, GKRPA, Szkoly (4) Placówki służby zdrowia (2) Urząd Miejski	Cały okres trwania programu
	Udzielanie pomocy osobom doświadczającym przemocy w	- udzielanie bezpiecznego schronienia osobom	- liczba osób, którym udzielono schronienia (2) - liczba dzieci	MOPS, Urząd Miejski	Cały okres trwania programu

	rodziny zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania oraz finansowanie placówek wsparcia,	doznającym przemocy w rodzinie, - współfinansowanie Powiatowego Ośrodka Wsparcia dla Osób dotkniętych Przemocą	krzywdzonych skierowanych do pieczy zastępczej (0) - rodzaj i liczba pomocy specjalistycznej udzielonej osobom doznającym przemocy w rodzinie przebywającym w placówkach (0)	Organizacje pozarządowe Policja PCPR Mobilny Punkt Wsparcia	
	Wspieranie programów interwencyjnych w sprawach dzieci, które są ofiarami i świadkami przemocy w rodzinie.	- podejmowanie interwencji kryzysowych, - prowadzenie poradnictwa specjalistycznego	- liczba przeprowadzonych interwencji wraz z podaniem przyczyny podjęcia działań (1) - rodzaj i liczba udzielonych porad i konsultacji specjalistycznych (rozmowy indywidualne z dzieckiem - 17) - liczba sprawców przemocy wobec dzieci, (4) stopień pokrewieństwa (3- ojcowie, 1 - oboje rodziców) -liczba sprawców przemocy wobec rodziców - 11	MOPS, Policja Szkoły, (4) Organizacje pozarządowe	Cały okres trwania programu
	Wspieranie programów psychoedukacyjnych kierowanych do dzieci, które są ofiarami i świadkami przemocy w rodzinie.	- prowadzenie pomocy psychologicznej indywidualnej i grupowej, - prowadzenie konsultacji wychowawczych dla rodziców.	- rodzaj i liczba placówek realizujących programy psychoedukacyjne dla dzieci (9) - rodzaj udzielonej pomocy, liczba odbiorców (rozmowy indywidualne z dzieckiem - 37) - liczba konsultacji udzielonych rodzicom (8)	MOPS Świetlica Środowiskowa (1), Szkoły (4) Mobilny Punkt Wsparcia (2)	Cały okres trwania programu
	Realizowanie programów interwencji i wsparcia dla osób starszych doznających przemocy ze strony swoich bliskich lub opiekunów	- prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, - prowadzenie poradnictwa i wsparcia psychologicznego, - podejmowanie działań interwencyjnych	- rodzaj i liczba placówek, organizacji realizujących programy (3) - liczba programów wspieranych przez gminę, - liczba szkoleń i ich uczestników (2) , - rodzaj i liczba odbiorców programów (71) ,	MOPS, Policja Projekt „Razem możemy więcej”	Cały okres trwania programu
	Współpraca z organizacjami i	- rekrutacja do programów dla	- formy oddziaływań i liczba odbiorców	Zespół ds. Przeciwdziałan	W miarę

	instytucjami w zakresie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie	osób stosujących przemoc w rodzinie zobowiązanych do uczestnictwa w programie przez sąd, - programy dla osób stosujących przemoc w rodzinie, którzy uczestniczą w terapii uzależnienia od alkoholu, po zakończeniu programu podstawowego, - programy dla rodziców i opiekunów stosujących przemoc wobec dzieci, - programy dla sprawców przemocy, którzy dobrowolnie szukają pomocy	programów, - liczba osób, które ukończyły program (8) , - liczba i wykaz ośrodków realizujących programy dla osób stosujących przemoc w rodzinie (4)	ia Przemocy w Rodzinie, PCPR, Organizacje pozarządowe	potrzeb
5. Zintegrowanie środowisk i działań na rzecz ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie	Współpraca podmiotów wskazanych w Programie oraz koordynacja działań podejmowanych w ramach tworzonego systemu.	- wypracowanie i wdrożenie procedur współpracy służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.	- liczba i rodzaj placówek działających w systemie (14) - liczba spotkań Zespołu (41) - liczba i rodzaj spraw podjętych przez Zespół (36) - liczba placówek stosujących procedury współpracy (13)	Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Policja (wizyty wspólne z pracownikami MOPS Zabłudów) , MOPS, GKRPA, Szkoły, Placówki służby zdrowia, Urząd Miejski Mobilny Punkt Wsparcia	Cały okres trwania programu
	Udostępnianie informacji gromadzonych w systemie zainteresowanym	- prowadzenie poradnictwa mailowego,	- liczba osób korzystających z poradnictwa mailowego (7)	Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Cały okres trwania programu

	służbom, instytucjom i organizacjom oraz mieszkańcom gminy			MOPS	
	Opracowanie i upowszechnienie informatora o Programie oraz o instytucjach i organizacjach realizujących zadania gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	- informator w wersji papierowej dla mieszkańców,	- liczba rozpowszechnionych informatorów (197)	Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie MOPS Urząd Miejski	2x W okresie trwania programu

II. Finansowanie

W roku 2018 na realizację działań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie zabezpieczono 4.000 w dwóch rozdziałach: szkolenia oraz wydatki. Zabezpieczone środki wydatkowane były w kwocie 1389.80 zł na zakup materiałów i obsługę administracyjną realizowanego zadania: koszty korespondencji, zakup kopert długopisów teczki papieru ksero usługi ksero itp.

III. Wnioski

1. Powołanie Koordynatora Gminnego Programu lub Przewodniczącego Lokalnego Zespołu Interdyscyplinarnego
2. Kontynuowanie i rozwijanie partnerskiej współpracy między instytucjami, podmiotami - głównie Policją, MOPS, służbą zdrowia, oświatą, Sądem oraz GKRPA, instytucjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, kościołami
3. Szerzenie świadomości społecznej, a głównie psychoedukacja rodziców/ opiekunów w zakresie budowania relacji bez przemocy.
4. Rozwój współpracy o charakterze ponad gminnym, (PCPR)
5. Wdrażanie standardów związanych z przeciwdziałaniem przemocy m.in. wykorzystanie pracy socjalnej oraz kontraktu socjalnego w pracy z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie.
6. Zwiększenie zaangażowania placówek wsparcia dziennego (światlic) i sołectw w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
7. Poszukiwanie nowych form wsparcia osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy w odniesieniu do osób starszych i niesamodzielnych.

Opracował: Piotr Torbicz Kierownik MOPS w Zabłudowie